

KURJER WARSZAWSKI

D. 12. Września.

SOBOTA.

ROK 1829.

N° 243

WSPOMNIENIA.

Zgon pod Wiedniem

Stan: Potockiego Sta-

rosty Halic: 1683.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Wczoraj w święto Jmienia J. C. M. W. Xcia ALEXANDRA Następcy Tronu i wdoroczną uroczystość urodzin J. C. M. W. Xięźniczki O-ŁGI Córki Naszego Najmiłostwierszego CE-SARZA i KRÓLA, odbyło się solenne Nabo-żeństwo w Kościele Sgo Jana wobec wszel-kich Władz Rządowych i Ludu. Celebrował Mszą S. JW. JX. Koźmian Biskup Kujawsko-Ka-liski, po której śpiewano *Te Deum* i modły o błogosławieństwo dla MONARCHY z całą Jego Najjaśniejszą Rodziną. JW. Prezydujący w Ra-dzie Administracyjnej Królestwa dawał świe-tny Obiad, wczaię którego przy odgłosie mu-zyki spełniono za zdrowie NN. PAŃSTWA. Wieczorem dano w Teatrze Nar: bezpłatne widowisko i oświecono Domy stolicy.

Lubo doniesienie umieszczono w niektórych gazetach z d. 18 Sierpnia r. b. obejmnie, że Model Pomnika Xięcia Józefa Poniatowskie-go jest do widzenia tylko do dnia 1 b. m. wszelako Komitet trudniący się wzniesieniem iego, zawiadania Publiczność z odwołaniem się do poprzedniczzej odezwy swojej, iż oglą-danie iego, w urzędzonym zabudowaniu obok Sal Redutowych, do którego wnijscie jest przez Pałacik Nr 547 obok wchodu do Teatru Nar: ciągle trwać będzie, dopóki Komitet nieogłosi przez pisma publiczne czas ustania tej wystawy, która atoli nad kilka tygodni nieprzeciagnie się; ciekawi przeto i miłośnicy sztuki raczą przez liczniesze oglądanie tegoż Modelu pomnożyć hojną ofiarą potrzebny fundusz na od-lewanie iego, które przez lat kilka potrwa.

Ponawia przytym przypomnienie, -aby Osoby które dotąd ieszcze niewniosły dokassy pier-wiastkowych zapisów swoich, z opłaceniem o-nych pospieszyć się raczyli na ręce i zakwit-tem JW. Jenerała Dywizji *Biegańskiego* upo-ważnionego do tego Członka. Gdy przgoto-wawcze materiały do odlewania z bronzu te-goż Pomnika są już znacznie posunięte, spo-dziewać się należy, że odlewanie to może ieszcze w roku bieżącym rozpoczętem zosta-nie, przeto zebranie funduszu z zapisów do-browolnych ofiar staie się coraz naglejszym, dla tego Komitet nieogłasza ieszcze imion tych Osób, które dotąd opóźniają się z uisz-czeniem tych opłat.

Xiężę Jabłonowski Cesarsko-Austrjacki Taj-ny Radca, prz, był do Warszawy.—Do Litwy wyiechali, Senator *Nowosilcow* i Gubernator Grodzieński *Bobiatyński*.

Za 100 zł: w Listach Zastaw: nielicząc w to wartości kuponu wynoszącej gr: 26 1/3, ża-dają zł: 94 gr: 7 i pół, dają zł: 93 gr: 7 i pół.— Obligacje Udziałowe po zł: 300, żądają zł: 307, dają 303.

Wczoraj dano pierwsze widowisko przez nowo utworzone towarzystwo młodych Aktorów Pol-skich, zostaięce pod władzą *Dyrekcji Rządo-wej*, które pod nazwiskiem *Teatru Rozmai-tości*, w domu Towarzystwa Dobro: ma od-tąd za tańszą opłatą biletów niż w Teatrze Nar: dawać stosowne widowiska sceniczne.

Do dzisiejszego Kurjera dołącza się Pros-pekt prenumeraty na Dzieło *Rozrywki w sa-motności* czyli *Wybór Romansów*.

Dziś rano ciepła stop: 12. Wczoraj w połu: 22.
 Z *Nowego Miasta nad Pilicą*. — Pobożnością Religijnych Dobroczyńców ku większej chwale BOGA i czci Świętych sług JĘGO, wystawiony został Ołtarz nowy w Kościele W.W. OO. *Kapucynów Nowomiejskich* za pozwoleniem Prześw: Konsystorza Metrop: Warszawskiego, dokąd dnia 23 Sierp: r. b. uroczyste zaprowadzenie zostało Obrazu Błogo: *Anioła z Akry*, pędzla JP. *Gładysza*. W wili tej uroczystości o godz: 8 wieczorem przy rozpaleniu cyfry Błogosławionego na facjacie Kościoła, wśród *salwy* danej z moździerzy i muzyki odgrywającej pieśni nabożne, mnóstwo Ludu pobożnego późno w noc gromadziło się z okolicznych Parafji. Nazajutrz o 4 rano za powtórzeniem wystrzałów, Lud gromadził się do Kościoła Parafjalnego, z kąd wprowadzenie Obrazu nastąpić miało. Po odśpiewaniu *Veni Creator*, odczytaniu *Bull* *Beatyfikacji* Bł: Anioła, WJX. Proboszcz miejscowy *de Blumenau* pobłogosławił Obraz, a powiedziawszy przemowę stosowną, rozpoczął procesję której Cęchy, Bnactwa i Lud przy rozpalonem świetle towarzyszyły wśród odgłosu śpiewów, muzyki i wystrzałów. Zbliżając się procesji ku Kościołowi OO. *Kapucynów*, wyszło Szanowne Duchowieństwo licznie zebrane z okolic z rozpalonemi świecami i 4ro małych Dzieci w kształcie *Aniołów* z koszykami rzucających kwiaty przed Obraz Błogosławionego. Po wprowadzeniu Obrazu i umieszczeniu onegoż w Ołtarzu, śpiewał Wotywę JX. *de Blumenau*, po której miał Kazanie W. O. *Benjamin* Kapucynów Warszawskich Gwardjan. Szczupły Kościół i dolne korytarze Klasztoru zapełnione zostały Ludem pobożnym przystępującym do Spowiedzi i S. Komunji. Msza wielka śpiewana była przez JX. *Palczewskiego* Proboszcza Błotnickiego, w cza-

sie której wymowne i gorliwe mówił Kazanie WJX. *Kotowski* Kanonik i Sędzia Surrogat Metro: Warszar, a o godzinie wieczornej tenże niezmordowany Prałat miał solenne Nieszpory, po których WJX. *Józef Dobrowolski* Kan: Metro: Prefekt Liceum War: znany z wymowy Kaznodziejskiej powiedział Kazanie. Nastąpiła Procesja, *Te Deum* i Litanje odśpiewane przed Obrazem Błogosławionego ukończyły Nabożeństwo. O godz: 8 wieczorem znowu rozpalono cyfrę Błogo: Anioła, a wśród muzyki, wystrzałów i pieśni pobożnych Lud zgromadzony wznosił modły do BOGA, polecając się opiece Sługi Bożego Błogosławionego. Niżej wyrażony podający do pism publicznych ten Religijny obchód nie inny ma cel, jak podziękowanie fundatorom Obrazu i Ołtarza, i sprawcom dobroczynnym tego Aktu dla których dopokąd cześć Sługi Bożego trwać będzie, zawsze wianna i wdzięczna Modlitwa w sercach Zgromadzenia pozostanie. — X. *Wiator Kapucynów Polskich Prowincjał*.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

W *Paryżu* ogłoszono, że Sułtan kazał zapalić *Stambuł* i oddał się do *Azji*, lecz ta wieść urzędowem doniesieniem nie została stwierdzoną. Kilka gazet zapewnia, że Sułtan przeznaczył pełnomocników do zawarcia pokoju, którzy udadzą się do głównej kwatery Rossyjskiej. — Donoszą z *Madrytu*, że Król Hiszpań: teraz niespuszcza się na swoich Ministrów i ciągle pracuje; słychać, że wkrótce ogłosi ważne zmiany w Administracji swego państwa.

Donoszą od granic *Tureckich*, że w *Stambule* wielu bogatych obywateli starają się wywozić swoje kosztowności. Żołnierze *Turecy* rzucają broń i rozchodzą się w różne strony, a przytem obdzierają własnych Officerów,

powodem tego jest niedostatek żywności i znikła ochota do walki. — *Gazeta Kurjer Angielski* zapewnia, że wkrótce nastąpi pokój. — Gimnazjum Angielsko-Indyjskie w *Kalkucie* składa się z 17tu klas i liczyło niedawno 400 uczniów. — W *Montreal* w Anglii ukończono niedawno nowy Kościół Rzymsko-Katolicki mający 246 stóp długości, 123 szerokości i 84 wysokości, znajduje się w nim 1244 krzesel i ławek. — W górach *Apceninu* niedawno zabił piorun *Rabusia*, który w owej chwili ostrzył swój szeptel. Wszystkie ściany które miał przy sobie stopniało zupełnie. — W bliskości *Losonc* w *Węgrzech* urodziło się Zrebie z dwoma łbami, jednak tylko ma 2 uszy i 2 oczy. Starano się najusilniej aby ten potwór utrzymać przy życiu, lecz nie chciał przyjąć pokarmu i zdechtł w kilka dni po urodzeniu. — Słychać że Sułtan przyrzekł odstąpić *Anglii* kilka wysp na *Archipelagu* a między innymi nawet i *Kandją*. — W czasie okropnej burzy która niedawno panowała w *Szkocji*, utworzył się niedaleko *Grantown* od strony wschodniej otwór w ziemi, z którego gwałtownie wytryskiwała woda w kształcie słupa, widziano także wypadające w górę kamienie, przyczem dało się uczuć trzęsienie ziemi. — Wojsko francuzkie zostające dotąd w *Grecji*, stoi ciągle w *Messenji* i oczekuje dalszych rozkazów od swojego rządu. — Sejm Grecki w mieście *Argos* rozpoczęty d. 23 Lipca, odbywa swe posiedzenia w Teatrze. Prezydent Hr. *Kapo d' Istrja* mając mowę na pierwszym posiedzeniu, gdy wspominał o prz znaczeniu swych współbraci, z rozczulenia zaczął się łzami! — Donoszą z *Londynu* że *Xle Wellington* miał długą naradę z *Xciem Esterhazym* Posłem Austriackim, mówią że ta narada była bardzo ważna. — Król *Angielski* z rozczuleniem pożegnał się z młodą Królową *Por-*

tugalską; którą polubili bardzo mieszkańcy *Londynu*. — Znowu w *Anglii* zbankrutowało kilka znacznych domów handlowych. — Mieszkańcy *Madrytu* kazali robić ozdoby brylantowe dla swej nowej Królowej, za które zapłacą 400,000 złp. — W *Berlinie* u Kapelusznika Pana *Flaurobert* opłaca się *Luidora* na rok, za naiem kapelusza; w ten sposób, że co 2 miesiące otrzymuje kupujący cienki nowy kapelusz najwiewszejrody, za zwrotem dawnego.

Na żądanie, umieszczamy następujący artykuł przysłany z *Wielunia*; przepraszając szanownego Autora, że niektóre wyrazy musiały być zmienione. — „Na artykuł P. *Parterowicza* umieszczony w 209 Numerze *Kurjera Warszawskiego* z r. b.

Strzeżcie się wszyscy jak można,

Bo iakaś sztuka bezbożna

Na śnieciu pióra znalazła

J w poczet *Krytyków* wzięła.

Chwała ceniom *Dmochowskiego*, który prawie pierwszy z Polaków, szczęśliwego pióra użył na wytykanie wad piśmiennych. Chwała cnotliwej duszy *Potockiego Stanisława*, który podał przepisy ustawy chcącym zaprawiać gust do pisania na uszczepiowych przymówkach. O ile rozsądna krytyka przyczynia się do zakwitnienia umiejętności i rozwinięcia talentów, o tyle z pod nieszcześnie go pióra rzucona ramota stała się ich zarodem wytopieniem. Świeży tego dowód w P. *Parterowiczu* przejeżdżającym przez *Wieluń*. Chciał on zaciechać do *Karczmy*, lecz w *Sieni Zaieżdnej* znalazł teatrzyk przyzwoicie urządzonej dla zabawy tych, którzy czas zbywający od zatrudnień chcą korzystniej przepędzić. Prawda, podróżnemu wygoda konieczna; bacznij na to, nasz *Parterowicz* ze zmarszczonem czołem idzie do *Sieni Zaieżdnej*, zastaje tam wystawę traiedji *Ines de Castro*, ze znużonem na w pół okiem patrzy nawszystko, wszystko mu się niepodobna. Widać z jego pisma, że niedługo zasnął strudzonij podróżij i tak szczęśliwie przespał najpatetyczniejsze i wzorowo oddane położenia *Inezy* przez *Panią Elsner*; iż nie o niej nie wspomniawszy, odważył się wyrzec, że *Publność Wieluńska* dowolna uśmieszyla się wystawij traiedji. Twierdzić można więcej z pewnością niż domniemaniem, że nie wystawa traiedji rozśmiesz-

za obecnych, ale raczej nowe zjawisko. Z tego powodu Wielunianie chętnie przebaczyć potrafią P. Parterowiczowi że im wyrzucił nieznanie się na rzeczy, iż ani razu odgłosem brawa nie dowiedli swego zadowolenia. Jakże P. Parterowicz mógł tak pisać, kiedy tego co się działo nie słyszał? Łatwo zatem wnioskować, że P. Parterowicz napisał o teatrze Wieluńskim, uczynił to jedynie w tym celu, aby przynajmniej raz w życiu mógł widzieć drukowany swój koncept. Naostatek niech się zastanowi P. Parterowicz, czy zdarzyło mu się kiedy czytać Krytykę na spektatorów wymierzoną? mogą być uchybienia ze strony Aktorów, mogą być miejsca nie podobające się w samej sztuce; przecież Widz na tem cierpieć niepowinien. Otoż tu cały dowód, że nie dla P. Parterowicza urząd rozsądnego Krytyka, ani miejsce wyrokowania o tem, o czem fałszywie, lub małe ma pojęcie. Pisaliśmy więcej w tej mierze lecz przestań, zważywszy, że pełen wiadomości rzeczy mój sąsiad w Numerze 227 Kurjera Warszawskiego z d. 26 Sierpnia r. b. przyzwolita i zaśluzoną wymierzył sprawiedliwość. — *Kryspian Wieluński.*

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Kozmian Kasztelan, Szreter Paweł Ob.; Jaworowski Jan Ob.; Skawiński Ignacy Ob.; Bataw Alexander Ob.; Grodzicki Antoni Ob.; Makomaski Alexander Ob.; Wielhorski Jan Hra.; Węgliński Seweryn Ob.; Długoński Szymon Ob.; Grodzicki Antoni Ob.; Łubicki Sędzia, Nowakowski Józef Ob.; Łabęcki Mecenas, Torosiewicz Mecenas.

DOMIESIENIA.

W CZĘSTOCHOWIE Dom pod Nr 2, z lokalem etesownym na Bał, składającym się z obszernej Salii, Pokoju Billardowego, Bufetu, Kuchni angielskiej, 5 Piwnic widnych i suchych, tudzież oddzielnych kilkanaście Pokoi, Kuchni, Stajni, Wózowni i wszelkich wygod, oraz Ogród fruktowy i warzywny etc. do naiecia od Sgo Michała. Wiadomość tamże ustnie lub listownie.

Licytacja Win. Niżej podpisany Dom handlowy, ma zaszczyt donieść Prześwietnej Publiczności, iż mając sobie oddane w Kommiss, od niektórych domów zagranicznych, wina rozmaite iako to: Bordo białe i czerwone, Francuzkie, Burguńskie, Węgierskie, Reńskie, i inne desserowe, stosownie do życzenia tychże domów postanowił takowe po **CENACH ZUPEŁNIE ZNIŻONYCH** począwszy z dniem 21 m. i. r. b. i w dniach następnych codzien-

nie przed południem od godziny 9 do 12tej po południu zaś od godziny 3 do 6tej przez publiczną licytację, iako też i z wolnej ręki, za gotowe pieniądze sprzedawać, aż do zupełnego wyprzedania tychże w Pałacu przy ulicy Długiej Nr 556 pod Nr 17. Życząc sobie Win tychże nabyć z wolnej ręki, i przed oznaczonym dniem, raczą się zgłosić od dnia 16 b. m. po kanczoru domu podpisanego. — Warszawa d. 11 Września 1829. — *Dykert et Sohn.*

Roku 1829 dnia 28 Września o godzinie 10 zrana na gruncie, Dom przy ulicy Infantskiej Nr 2103 z wszelkimi zabudowaniem, Ogrodem warzywnym, w trzechletoją Dzierżawę poczynającą się od dnia 30 Września 1829 roku do dnia tegoż 1832 roku więcej dającemu wypuszczony zostanie, Licytacja zaczyna się od Summy złp: 400. Warunki Dzierżawy w Kancellarji Sądu Pokoju Wydziału I. i u podpisanego Komornika przy ulicy Miodowej od Danielewiczowskiej Nr 495 każdego dnia w godzinach prawnych przejrzane być mogą. —

Wojciech Ruciński Komornik Sądowy.

Roku 1829 d. 24 Września o godzinie 10 zrana Dom drewniany z wszelkimi zabudowaniami z Ogrodem warzywnym i fruktowym na gruncie czynszowym tu w Warszawie przy ulicy Chłodnej Nr 927 Lit. B. sytrowany wiednoroczną dzierżawę poczynającą się od d. 30 Września b. r. więcej dającemu wypuszczony zostanie Licytacja dochodów domu rzeczzonego odbędzie się na gruncie i zacznie się od Summy złp: 400. Warunki dzierżawy na gruncie domu wydzierżawić się mającego, u Maiewskiego Traktjernią utrzymującego, i u podpisanego Komornika przy ulicy Miodowej od Danielewiczowskiej Nr 495 każdego dnia przejrzane być mogą. —

Wojciech Ruciński Komornik Sądowy.

W dniu 15 Września r. b. o godzinie 10 zrana w domu pod Nr 61 w Rynku Starego Miasta sprzedane będą przez publiczną Licytację ruchomości iako to: Kom. dy, Kanapy, Krzesła, szaf, Stoliki, Lustra, i t. d. za gotowe pieniądze, o czem podpisany Komornik Publiczność uwiadamia. — *Antoni Hejzer.*

Osoba mając pozwolenie od Zwierzchności utrzymywania UCZNIOW na Stancji i Stole oraz udzielania Korrepetycji do Szkół publicznych, lub przysposobienia do tychże, zawiadamia o tem Szanownych Obywateli, zareczając wygody i swą pracę dla ich Synów, przy ulicy Piwnej pod Nr 96 na 2 piętrze.

TEATR NARO. Jutro 4 raza Op: *Kopciuszek.*